

eP

Coses de la vida

SOCIETAT

Festa astronòmica

BARCELONA.
Uns fanals del
passeig de Gràcia,
amb l'eclipsi al fons.

Un eclipsi eclipsat

|| Els núvols van entorpir l'observació del fenomen a gran part de l'Europa occidental

|| L'ocultació del Sol va arribar al 63% a Catalunya, però només es va poder veure de forma intermitent

|| ANTONIO MADRIDEJOS
BARCELONA

Tot estava preparat per al gran eclipsi total de Sol, un fenomen astronòmic només visible des d'Europa i que no s'ha de repetir al continent en els pròxims 11 anys, però finalment els núvols van deslluir l'espectacle i van deixar un regust agre dolç i fins i tot d'amargura en les persones que feia mesos que esperaven el moment.

No solament va estar cobert o parcialment cobert a Catalunya i bona part d'Espanya, on l'eclipsi era només parcial, sinó també als territoris més favorables geogràficament, com Escandinàvia, Islàndia, Irlanda i Escòcia, i fins i tot en un dels petits enclavaments on els aficionats més apassionats havien instal·lat els seus campaments: les illes Fèroe, a l'Atlàntic nord. «Ha sigut una llàstima. Tot un any preparant l'eclipsi... Sabíem que això podia passar», va decla-

rar Miquel Serra-Ricart, astrònom de l'Institut d'Astrofísica de les Canàries (IAC) i del Projecte Gloria, durant la transmissió del fenomen des de l'arxipèlag.

PLUJA A L'ATLÀNTIC NORD // Les illes daneses de les Fèroe, situades al nord d'Escòcia, eren teòricament el millor lloc del món per observar el fenomen perquè l'ocultació del Sol havia de ser total i es prolongaria durant gairebé tres minuts, i de fet

«Ha sigut una llàstima, tot un any preparant-ho...», es va lamentar un astrònom des de les illes Fèroe

allà s'havien desplaçat uns 10.000 aficionats a l'astronomia, però una fina pluja, en ocasions un autèntic xàfec, no va permetre observar ni el reflex del Sol darrere dels núvols. Els va anar una mica millor als valents que van optar per les Svalbard, un territori de l'Àrtic noruec on fins i tot habiten óssos polars, però, és clar, van haver de suportar temperatures d'entre -15° i -20° i una escassa infraestructura turística. En els dos emplaçaments, no obstant,

GRAN BARCELONA ▶ Cornellà dedica una plusvàlua imprevista a fins socials → P. 34

LA PROPOSTA ▶ Dia de portes obertes en 80 espais del Poblenou → P. 40

SANT PETERSBURG.
L'eclipsi, vora l'edifici de l'Estat Major rus.

MILÀ.
El Sol, 'reclinat' sobre una estàtua de la catedral gòtica.

ROMA.
L'eclipsi, vist des del Mausoleu d'Adrià.

JORDI COTRINA / REUTERS / AFP

OXFORD.
Observació sobre una mesquita a Anglaterra.

Ciències més divertides

Centenars d'estudiants de BCN van anar a la Barceloneta per veure l'eclipsi solar

MARÍA G. SAN NARCISO
BARCELONA

Centenars de nens es van desesperar ahir amb la vista posada al cel. La magistral classe de ciències a peu de platja que els esperava depenia d'ell. Per això, i més que mai, el desig que el sol aparegués era generalitzat.

Els estudiants més matiners van arribar a dos quarts de deu del matí a la Barceloneta. Cada un (o cada dos o tres) amb unes ulleres que, malgrat la seva aparença, no eren de joguina. Tots sabien que d'elles depenia la salut dels seus ulls. Per això les van aguantar pacientment. Fins que al final, a les 10 del matí, el fort vent va bufar a favor seu. Els núvols es van moure i van deixar pas al que tant esperaven: l'eclipsi solar.

Un sonor crit de veus infantils es va escoltar al llarg del passeig Marítim. A partir d'aquell moment la visualització es va fer intermitent, igual que els alumnes de diferents col·legis de Barcelona, que anaven arribant escalonadament a l'espigó del Gas. Ni els núvols ni el vent els feien perdre la il·lusió que la imatge tornés a aparèixer, encara que únicament fos durant uns segons. Alguns fins i tot van tenir la sort de presenciar el moment màxim, exactament a un quart d'onze del matí.

El que veien ho explicaven un interessat grup d'alumnes de l'Escola Barrufet. La Mireia, les dues Júlies, l'Ona, la Lua, la Cèlia, la Tinbil, la Matilda i l'Elisenda, totes estudiants de quart de primària, arribaven amb la lliçó apresada. Però una cosa és saber què és l'eclipsi solar i una altra cosa és presenciar-lo. «**Veus el Sol com una Lluna groga**», descrivia una d'elles. «**Perquè la Lluna tapa el Sol**», explicava una altra. Després de discutir una mica sobre quin era el color exacte, la conclusió és que el sol llunàtic que es veia a través de les ulleres era taronja groguenc.

Diferents mitjans

Però l'eclipsi no era solament un joc de nens. També hi havia molts adults curiosos, professors i tutors inclosos, i experts en astronomia que no volien perdre's aquest inusual fenomen. Entre ells hi ha

via els membres de l'Agrupació Astronòmica de Barcelona (Aster), que havien organitzat les activitats escolars.

Per a la jornada, l'Aster tenia preparats diversos telescopis, grans aliats per a les persones que no disposaven de les ulleres reglamentàries per veure l'ocultació del Sol. Un d'ells era especialment gran, apte per als múltiples ulls espectants que s'apilaven al seu voltant. «**És un telescopi que reflecteix a través d'una pantalla, on es pot percebre el perfil creixent i després el decreixent**», explica Josep Bordes, vicepresident de l'Aster.

Dolors Salvador i Carme Roselló van ser dues de les espectadores que hi van anar aviat, exactament a les nou del matí. Per això havien tingut temps de provar els diferents ginyes que tenien a

Els escolars van aplaudir l'ocultació solar cada vegada que era visible

L'Agrupació Astronòmica de Barcelona va instal·lar telescopis per al públic

l'abast per veure el fenomen. «**És diferent veure'l a través del telescopi o amb les ulleres a fer-ho amb un vidre de soldador. Amb el vidre es veu verd i és més potent**», comentaven. «**Més espectacular**».

A uns cent metres del lloc, en un local de la platja pertanyent a l'Ajuntament de Barcelona, s'estava projectant al mateix temps la imatge de l'eclipsi vista des de diferents llocs del món. La imatge, que era transmesa per *streaming* a través d'un ordinador, es va perdre en algun moment per culpa de la pluja. I és que, malgrat que el temps no hi va ajudar gaire, els mitjans no van faltar per veure a la ciutat un fenomen que no tornarà a repetir-se fins a l'any 2026. ≡

sí que es va poder observar la foscor en ple matí, que és una sensació única, i un sobtat descens de la temperatura que va rondar els tres graus.

A Barcelona, la Lluna va començar a ocultar el Sol a les 9.11 hores (i uns minuts de més o de menys a la resta de Catalunya), i va anar avançant a poc a poc fins que en el moment de la plenitud va tancar el 63% de la superfície de l'astre. En aquest moment, a les 10.16, el Sol va adquirir la característica forma de quart minvant, encara que sempre amb els núvols difuminant la visió i amb un color somort fruit de la pols en suspensió.

Albert Morral, de l'Agrupació Astronòmica de Sabadell, ho va veure de manera més positiva: «No ha sigut fantàstic, és clar, però tothom que ha vingut a observar-lo amb els nostres telescopis i s'ha quedat una estona ha tingut l'oportunitat de

efemèrides

LA PRÒXIMA CITA, EL 2026

→ Els eclipsis de Sol són relativament habituals perquè s'esdevenen de mitjana un parell de vegades per any, però no sempre són totals i, a més, només són visibles com a tals en una petita franja de la Terra. Així que una mateixa ciutat pot passar més d'un segle sense disfrutar de l'anomenada «totalitat». El pròxim eclipsi total visible a Espanya es produirà el 2026, encara que a Barcelona serà una altra vegada parcial i només s'observarà al 100% en la franja entre Tarragona i Oviedo.

contemplar el procés». Segons Morral, hi va haver almenys tres moments en què els núvols es van retirar. Jordi Núñez, director de l'Observatori Fabra de Barcelona, que també havia organitzat una sessió d'observació, va afirmar que ni la privilegiada talaia del Tibidabo es va escapar dels núvols. «Ha començat fatal, encara que després, en el moment màxim, hem tingut almenys una treva de cinc minuts». I això va permetre immortalitzar fotogràficament el fenomen. A més, encara que l'espectacle no fos total, sí que va ser una magnífica oportunitat perquè els nombrosos col·legis que havien preparat l'eclipsi a classe posessin en pràctica els coneixements apresos. I això ja és més que res. ≡

Vegeu el vídeo d'aquesta notícia amb el mòbil o a e-periodico.cat

